

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK
mint másodfokú bíróság
Budapest, Varsányi I. u. 40-44.
1535 Budapest, Pf. 887.

4.Gf.75.070/2018/11-I.

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a dr. Boros György ügyvéd (**cím**) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek, a GK. Szabó Ügyvédi Iroda (**cím**) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen vételár visszafizetése iránt indított perében a Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.G.304.495/2016/16. sorszámú 2017. november 21. napján kelt ítélete ellen az alperes által 17. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - a 2018. augusztus 28. napján megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 205.410,- (kettőszázöttezer-négyszázötz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az alperes és a felperes jogelődje, a **felperes jogelődje** az alperes által gyártott, ... márkanévvel ellátott energiaital **felperes jogelődje** általi kizárólagos ausztriai forgalmazásában kívántak megállapodni.

A felperesi jogelőd az egyeztető tárgyalások során az elkészített szerződéstervezetet [a keresetlevél F/4. alatti mellékletét képező, mellékletek nélkül 2 oldal terjedelmű, keltezés nélküli, angol nyelvű, „Exclusive Distribution Agreement” elnevezésű szerződés] aláírta, az alperes azonban nem.

Ettől függetlenül a felperesi jogelőd és az alperes között több egyedi szállítási szerződés jött létre szóban, illetőleg elektronikus levélváltás útján.

Ezen szállítási szerződések egyikére tekintettel 2012. július 5. és 2012. július 17. napján 18.547,20 és 18.547,20 eurót utalt át a felperesi jogelőd az alperes számlájára.

Az alperes a 2012. július 18. napján kelt elektronikus levelében visszaigazolta a kifizetéseket, és kérte az annak ellenértékét képező árut elszállító kamionok érkezési idejének, rendszámának, illetve azok gépjárművezetői nevének közlését.

Az alperesi ellenkérelem 6/A/3. alatti mellékleteként csatolásra került egy 2012. július 18-án kelt,

14 oldal terjedelmű, magyar és angol nyelvű, „Exkluzív Disztribúciós Megállapodás”/„Exclusive Distribution Agreement” elnevezésű, a felperesi jogelőd képviselőjeként **WM** feltüntető, a felperesi jogelőd és az alperes közötti szerződés, amelyen a felperesi jogelőd oldaláról ismeretlen személytől származó aláírások szerepelnek.

Az alperes 2012. július 19. napján 9 óra 36 perckor kelt elektronikus levelében a két kamionnyi áru átadását megelőzően kérte a szerződés felperesi jogelőd által aláírt példányának megküldését.

Az alperes 2012. július 19-én 13 óra 48 perckor kelt újabb elektronikus levelében arról tájékoztatta a felperesi jogelődöt, hogy felfüggeszti a kifizetett megrendelések teljesítését, mivel a felperesi jogelőd megszegte az alperesi ellenkérelem 6/A/3. alatti mellékletét képező szerződést azzal, hogy a részére korábban átadott áruból Magyarország területén is értékesített.

Az alperes 2012. július 20. napján a felperesi jogelődötől igazolást kért arról, hogy az áruk elhagyták Magyarországot területét.

Az alperes a 2012. július 20-án kelt, a felperesi jogelőd által 2012. július 26-án átvett jognyilatkozatával arról értesítette a felperesi jogelődöt, hogy a kizárólagos forgalmazási megállapodást felmondta, és annak 9.2.5. pontjára hivatkozással felszólította a felperesi jogelődöt, 62.905,6 euró kártérítés kézbesítéstől számított 8 napon belüli megfizetésére.

A felperesi jogelőd a 2012. október 09. napján kelt engedményezési megállapodásában a vételár visszakövetelése iránti igényéből 5.000.000,- Ft összegű követelést dr. **ZT**-ra engedményezett, aki a 2012. október 16-án kelt levelével az alperest az engedményezés tényéről értesítette, amely levelet az alperes 2012. október 26-án vett át.

A 2014. április 24-én kelt engedményezési megállapodással a felperesi jogelőd mint engedményező a felperesre mint engedményesre engedményezte a perbeli jogvitából eredő 37.094,40 euró követelését.

Az engedményezésről a felperes a 2016. április 25-én kelt levelével értesítette, majd a 2016. május 27-én kelt leveléhez mellékelte az engedményezési okirat másolatát, felszólítva az alperest a 37.094,4 euró kézhezvételtől számított 15 napon belüli megfizetésére.

A peres felek közötti peren kívüli egyeztetések eredményre nem vezettek.

A felperes keresetében az alperest 37.094,40 euró és annak 2012. július 19-től járó, a Ptk. 301/A. § (1) bekezdése szerinti kamatai, továbbá perköltsége megfizetésére kérte kötelezni.

Keresetét elsődlegesen a szállítási szerződés megkötésekor hatályban volt, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 379. § (1) bekezdésének megszegésére, másodlagosan a Ptk. 361. § (1) bekezdésében rögzített jogalap nélküli gazdagodásra alapította.

Előadta, hogy a felperes jogelődje és az alperes között szóban, illetőleg ráutaló magatartással létrejött az a szállítási megállapodás, amelynek keretében a felperesi jogelőd az alperestől megrendelte azokat az árukat, amelyeket az alperes a felperesi jogelőd részére nem adott át. Az alperes az áru átadását megtagadta, azonban annak ellenértékével nem számolt el, ezért a felperesi jogelődnek kárt okozott, amely kár összege megegyezik a megfizetett ellenérték összegével. A károkozás időpontja az ellenérték megfizetésének alperes általi visszaigazolása, vagyis 2012. július 18., erre figyelemmel a kamatfizetés kezdő időpontja az ezt követő nap, vagyis 2012. július 19.

Arra az esetre, amennyiben a bíróság álláspontja szerint a szerződés a felek között nem jött volna létre, hivatkozott arra, hogy az átutalt összeggel az alperes jogalap nélkül gazdagodott.

Az engedményezés körében az új Ptk. 6:193. §-ára hivatkozott.

Az alperesi hivatkozásokkal kapcsolatban kifejtette, hogy a felperesi jogelőd és az alperes között kizárólagos forgalmazási megállapodás nem jött létre, mert a felperesi jogelőd törvényes képviselője által aláírt példányt az alperes nem írta alá, míg az ettől eltérő tartalmú megállapodást aláíró **WM** pedig nem volt jogosult a felperesi jogelőd képviselőjére.

Álláspontja szerint életszerűtlen is az, hogy amennyiben **WM** akként válaszolt az alperes megkeresésére, hogy másnap reggel aláírva és lepecsételve biztosan meg fogja kapni az alperes az aláírt kizárólagos forgalmazási megállapodást, akkor ezt követően az alperesi oldalról néhány órával

később miért érdeklődtek a tehergépjárművek adatairól és a sofőr nevééről, majd ezt követően alig három órával később egy újabb elektronikus levélben már arról tájékoztatják a felperesi jogelődöt, hogy az aláírt szerződés milyen pontjai alapján szegte meg a felperesi jogelőd azt, amelyre tekintettel felfüggesztik a már átutalt tételek alapján a teljesítést, tehát a szerződés megküldése ígéretét követő alig több mint három óra múlva az alperes ugyanezen szerződés alapján, a már kifizetett tétel teljesítését függeszti fel határozott időre.

Álláspontja szerint az alperes által a felperesi jogelődnek megküldött szerződéstervezet részleteiről történő tájékozódásra kevés idő állt rendelkezésre, nemhogy arra, hogy azt közös értelmezést követően aláírják vagy visszaküldjék az alperesnek.

Felhívta a figyelmet arra, hogy az alperes a 2012. július 19-én 9:36-kor írt e-mailen még arra hivatkozott, hogy várja a felperesi jogelődötől aláírt szerződést, ehhez képest az alperes által csatoltan „előkerült” egy „mindkét fél” által aláírt olyan szerződés, amely 2012. július 18-án, Budapesten kelt. Hangsúlyozta, hogy **WM** a felperesi jogelődnél csak a kapcsolattartás keretében járt el, nem volt jogosult szerződés megkötésére.

Hivatkozott arra, hogy **KJ** és **HJ** jogosultak voltak a követelés engedményezésére, ugyanis ők voltak jogosultak képviselőként eljárni a felperesi jogelőd nevében történő eljárásra.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Hivatkozott arra, hogy a peres felek között írásban kizárólagos forgalmazási megállapodás jött létre, amely szerződést ellenkérelméhez csatolt.

Ezt a megállapodást **WM** írta alá, aki a felperesi jogelőd részéről az alperessel folyamatosan, kizárólagosan tartotta a kapcsolatot, így az alperes alapos okkal feltételezhette azt, hogy **WM** rendelkezik a képviselt személy nevében olyan jogosultsággal, amely alapján a felperesi jogelődöt kötő jognyilatkozatot tehetett. Hivatkozása szerint egy klasszikus „vélelmezett” képviselő állt fenn, a felperesi jogelődnek ismernie kellett a szerződést megelőző kommunikációt, illetve magának a szerződésnek a tartalmát is.

Ebből következően a felek között a kizárólagos forgalmazási megállapodás létrejött, amely kizárólagos forgalmazási megállapodás rendelkezései alapján az alperes azonnali hatállyal felmondhatta a megállapodást, és a szerződésszegés esetére vállalt kártérítési felelősség keretein belül kártérítés megfizetésére kötelezhette a felperesi jogelődöt, amelynek összegébe a felperesi jogelőd által megfizetett 37.094,40 euró értékű kifizetést beszámíthatta.

Álláspontja szerint a felperesi szerződésszegés abban nyilvánult meg, hogy a felperes súlyosan megsértette az értékesítésre vonatkozó kizárólagosságot, továbbá tisztességtelenül befolyásolta az üzletfelek döntését azáltal, hogy az exportra rendelt és gyártott termékek értékesítését ... területén végezte, és a termék forgalmazójaként maga helyett az alperesi társaságot tüntette fel, miközben a termék belföldi értékesítése után az adóbevallást és -fizetést is elmulasztotta.

Az alperes vitatta az engedményezést is, tekintettel arra, hogy egyrészt álláspontja szerint nem voltak jogosultak a felperesi jogelőd nevében az engedményezési szerződés aláírására az azt kézjegyükkel ellátó személyek, másrészt pedig hivatkozott arra, hogy a felperesi jogelőd a követelés egy részét korábban már más személyre engedményezte.

Hivatkozott arra is, hogy az általa írásban létrejöttként hivatkozott, ellenkérelme mellékleteként csatolt szerződésben szerepel egy kizárólagos illetékességi kikötés, amelyet a bíróságnak értékelni kell a bizonyítási eljárást megelőzően.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.923,64 eurót, ezen összeg után 2012. július 19. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes európai központi bank által meghatározott alapkamat 8 százalékponttal növelt összegének megfelelő mértékű késedelmi kamatot, továbbá 87.401,- forint

perköltséget, amelyből 18.581,- forint az ügyvédi munkadíjat terhelő ÁFA.

A keresetet ezt meghaladóan elutasította.

Kötelezte a felperest arra, hogy 302.920,- forint feljegyzett eljárási illetéket, míg az alperest, hogy 385.280,- forint feljegyzett eljárási illetéket külön felhívásra - az abban meghatározott módon és időben - fizessen meg az államnak.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a tényállást a peres felek nyilatkozatai, az általuk rendelkezésre bocsátott okiratok tartalma, továbbá **KJ** és **HJ** tanúvallomása alapján állapította meg. Idézte a Ptk. 379. § (1) bekezdését, a 313. §-t, a 312. § (2), a 318. § (1), a 339. § (1), a 361. § (1), továbbá a 219. § (1)-(2) bekezdését.

Rögzítette, hogy a létre nem jött kizárólagos forgalmazási szerződés rendelkezéseit ítélete meghozatala során nem vette figyelembe.

Kifejtette, hogy a peres felek közötti jogvita alapja az volt, hogy a perbeli jogviszonyukat a felperes által állítottan létrejött szállítási szerződés vagy pedig az alperes által állítottan létrejött kizárólagos forgalmazási megállapodás rendezi-e.

A bíróságnak így elsőként a kizárólagos forgalmazási megállapodás létrejöttét kellett vizsgálnia, figyelemmel az abban foglalt hatásköri rendelkezésre is.

A bíróság e megállapodással összefüggésben nem osztotta az alperes álláspontját, amely szerint a korábbi kapcsolattartásra tekintettel alappal feltételezhette azt, hogy **WM** jogosult volt a felperesi jogelőd nevében a kizárólagos forgalmazási megállapodás aláírására.

Hivatkozott arra, hogy a bírói gyakorlat - az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) hatálya alatti jogviszonyok tekintetében is - elismerte a harmadik jóhiszemű személyek irányában fennálló, úgynevezett látszaton alapuló képviselést.

Ez olyan alkalmazottak tekintetében állhat fent, akik beosztásuknál fogva rendszeres tárgyalásokat folytatnak és a harmadik jóhiszemű személyek a munkáltató, illetve a szervezeti képviselő eljárásából alapos okkal következtethettek arra, hogy az illető személynek képviselési jogosultsága van (BH1994.96.)

A perbeli esetben azonban látszaton alapuló képviselétről csak az egyes szállítási szerződésekkel kapcsolatban lehet beszélni, mert **WM** kizárólag ilyen megállapodásokkal összefüggésben egyeztetett az alperessel a felperesi jogelőd nevében.

A kizárólagos forgalmazási megállapodással kapcsolatos egyeztetéseken **KJ** vett részt, a megállapodás korábbi tervezetét a felperesi jogelőd nevében **KJ** írta alá. Ebből következően az alperes alapos okkal nem feltételezhette azt, hogy az egyes rész-szállítási feladatokkal összefüggésben kapcsolattartóként eljáró **WM** jogosult a felek üzleti kapcsolatának alapjait rendező megállapodás megkötésére is, ha minden azzal kapcsolatos nyilatkozatot korábban a felperesi jogelőd törvényes képviselője, **KJ** tett meg.

Ebből következően **WM** nem volt jogosult a felperesi jogelőd nevében a kizárólagos forgalmazási megállapodás aláírására, így, tekintettel arra, hogy az ebből következően álképviselőnek minősülő **WM** eljárását a felperesi jogelőd nem hagyta jóvá, a megállapodás a felperesi jogelődöt nem köti, reá nézve joghatást nem válthat ki.

Ebből egyrészt az következik, hogy a jogvita elbírálására a polgári peres bíróság és nem a létre nem jött szerződésben hivatkozott, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett választottbíróság rendelkezik hatáskörrel; a bíróság ezért a pert nem szüntethette meg.

Másrészt azon alperesi igénynek, amely szerint a felperesi jogelőd - a szerződésszegésére figyelemmel - kártérítésre köteles, nincs szerződéses alapja.

Ebből következően az alperes a felperesi jogelőddel szemben kártérítést nem érvényesíthet, a nem érvényesíthető kárigényébe nem számíthatja be a felperes által a jelen perben érvényesíteni kívánt követelést a vételár visszatartása útján, így a bíróság e körben semmilyen további bizonyítást nem látott indokoltnak lefolytatni.

A perben érvényesített követelés a felperesi jogelőd által - az elektronikus levelezés útján létrejött szállítási szerződés alapján - teljesített szolgáltatás volt.

Az alperes a perben sem a konkrét szállítási szerződés létrejöttét, sem azon tényt nem vitatta, hogy ezen szállítási szerződés alapján teljesítendő szolgáltatását, vagyis a felperesi jogelőd által megrendelt termékek átadását nem teljesítette, azért a bíróság ezen tényeket a Pp. 163. § (2) bekezdése alapján valónak fogadta el.

A kifejtettek közül az is következik, hogy WM látszaton alapuló képviseleti joga ezen konkrét szállítási szerződés megkötésére kiterjedt, egyébként ezt érvelésével maga az alperes is elismerte.

Minderre tekintettel az állapítható meg, hogy az alperes és a felperesi jogelőd között létrejött szállítási szerződés alapján a felperesi jogelőd teljesítette kötelezettségét (kifizette a vételárat), és éppen az alperes szegett szerződést, amikor nem adta át az árut.

Az alperes tehát megtagadta a teljesítést, a felperes pedig az elsődleges kereseti kérelmével a teljesítés megtagadásának jogkövetkezményei közül a lehetetlenülés következményének alkalmazását, azon belül a teljesítés elmaradása miatti kára megtérítését kérte.

A bíróság ezzel összefüggésben rámutatott arra, hogy a kereseti kérelemhez kötöttség az ítélet meghozatalakor követett bírói gyakorlat szerint nem jelenti a jogcímhez kötöttséget is.

A bíróság feladata a kereseti kérelem alapjául szolgáló jogviszony elbírálása, és a döntését nem akadályozhatja az, hogy a felperes követelésének jogcímét helytelenül jelölte meg (BH2004.250).

A bíróság a határozata meghozatalánál minősítheti a jogcímet a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően, ha a helyes minősítéshez valamennyi tény, bizonyíték, adata rendelkezésre áll (EBH 2004/1143).

Tekintettel arra, hogy a kártérítés tényállási elemei körében az alperes a jogellenességet, illetve az összecszerúséget vitatta, ezért a bíróság is kizárólag e körben folytatott le bizonyítási eljárást.

A kártérítés jogellenességének kizártsága körében az alperes védekezésének alapja az volt, hogy a peres felek között eltérő tartalmú megállapodás is létrejött, amely alapján a felperesi jogelőd - nem vitatott - követelését jogosult volt a saját kárigényébe beszámítani. Ezen érvelést a bíróság a már kifejtettek szerint nem osztotta.

A bíróság a rendelkezésre álló iratok alapján úgy ítélte meg, hogy a felperes megfelelően bizonyította a felperesi jogelődöt ért kár összecszerúségét a 2012. július 5-ei és 7-i [helyesen: 17-i] látogatásokat tartalmazó bankszámlakivonatok rendelkezésre bocsátásával.

Mindebből következően megállapítható, hogy a felperesi jogelőd jogosult lett volna az alperessel szemben a keresetben meghatározott összegű kára megtérítését követelni.

Az alperes vitatta a követelés felperesre történő engedményezését is, mégpedig két okból. Egyrészt azért, mert álláspontja szerint nem voltak jogosultak az engedményezésre a nyilatkozatot aláíró személyek, másrészt pedig azért, mert a felperesi jogelőd a követelés egy részét korábban más személyre engedményezte.

A bíróság az alperes első érvelésével kapcsolatban rámutatott arra, hogy az engedményezés esetleges érvénytelensége az engedményezési szerződés alanyainak jogviszonyára hat ki, az érvénytelenség jogkövetkezményeit a közöttük fennálló jogviszonyban kell levonni. Az érvénytelenség az adós fizetési kötelezettségét nem befolyásolja. Addig, amíg a bíróság nem állapítja meg a szerződés érvénytelenségét, az engedményes javára kell teljesíteni, ha pedig a bíróság megállapította volna az engedményezési szerződés érvénytelenségét, az engedményesnek kifizetett összeget újra kifizetni akkor sem lenne köteles. (EBH2003.868.) Az alperesnek tehát annak kell teljesíteni, akit engedményesként a felperesi jogelőd megjelölt a részére megküldött értesítésében.

Az viszont kétségtelen tény, hogy a különböző időpontokban kelt értesítéseiben a felperesi jogelőd különböző engedményesekről tájékoztatta az alperest. Az engedményezéssel az engedményező elveszíti az engedményezett követelés feletti rendelkezési jogát, mert az engedményezéssel a követelését másra ruházza át.

A peres iratokból az volt megállapítható, hogy a perbeli követelésből a felperesi jogelőd 2012. október 9-én 5.000.000,- Ft-ot már engedményezett dr. **ZT**-ra.

A felperes nem bizonyította azt, hogy e követelést dr. **ZT** visszaengedményezte volna a felperesi jogelődre, vagy a felperesi jogelőd bármilyen más okból jogosult lett volna ezen összeggel való további rendelkezésre.

Ebből következően ezen 5.000.000,- Ft-ot a felperesi jogelőd már nem engedményezhette ismét a felperesre 2014. április 24-én.

Ezen 5.000.000,- Ft összeg - amely a kereset előterjesztése napján érvényes deviza középárfolyammal (309,2 Ft/euró) számítva 16.160,76 eurónak felel meg - figyelembevételével a felperesi jogelőd a felperesre csak 20.923,64 eurót engedményezhetett.

Mindezekre tekintettel a bíróság csak a felperesre engedményezett 20.923,64 euró erejéig marasztalhatta az alperest, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A bíróság a felperes másodlagos, jogalap nélküli gazdagodás jogcímén előterjesztett kereseti kérelmét már nem vizsgálta, tekintettel arra, hogy az elsődleges kereseti kérelemnek részben helyt adott.

Tehtett arra, hogy a felperes a pertárgyérték 56%-ában pernyertes, 44%-ában pedig pervesztes lett, a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján pernyertességének-pervesztességének arányában jogosult a jogi képviselével összefüggésben felmerült 321.160,- Ft ügyvédi munkadíjra és azt terhelő ÁFÁ-ra, ugyanakkor köteles viselni az alperes jogi képviselével összefüggésben felmerült 252.340,- Ft ügyvédi munkadíjat és azt terhelő ÁFÁ-t.

A bíróság a jogi képviselők ügyvédi munkadíjának összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja alapján állapította meg. A bíróság az alperes által a felperes részére megfizetendő perköltség összegét a fenti összegek egybeszámítása útján állapította meg.

A bíróság ugyancsak a pervesztességük-pernyertességük arányában kötelezte a peres feleket a felperes illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett 688.200,- Ft eljárási illeték állam javára történő megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének egészében történő megváltoztatását, és ennek keretében a per megszüntetését, továbbá felperes perköltségeiben történő marasztalását kérte.

Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem megfelelően mérlegelte az alperesi ellenkérelemmel és azt követően előterjesztett bizonyítékokat, és emiatt helytelen következtetésre jutott a jogalapot érintő jogviszony tekintetében, mely téves és alaptalan ítéletet eredményezett.

Az alperesi ellenkérelemhez csatolt Disztribúciós Megállapodás létrejött az alperes hivatkozása szerint megfelelően bizonyítást nyert az elsőfokú eljárás során, így nem férhet kétség ahhoz, hogy a felek közötti jogvitát ezen megállapodás szabályaira tekintettel kell elbírálni.

Bizonyítást nyert, hogy a Disztribúciós Megállapodást aláíró **WM** létező személy volt, a felperesi jogelőd társaság alkalmazásában állt, feladata az ügyfelekkel, így többek között az alperessel való kapcsolattartás volt.

A felperesi tanúk megerősítették, hogy nekik, mint a felperesi jogelőd társaság ügyvezetőinek és tulajdonosainak rálátásuk volt arra a kommunikációra, melyet **WM** folytatott. Életszerűtlen emiatt a tanúk azon nyilatkozata, mely szerint éppen a szóban forgó Disztribúciós Megállapodásról nem szereztek tudomást, hiszen annak egyeztetése, az aláírásának lebonyolításáról történt nem egy, hanem több e-mail váltás szintén arról az e-mail címről folyt, amelyről az összes többi kommunikáció.

A Disztribúciós Megállapodást az alperes munkatársa, **EE** e-mail mellékletként küldte meg az **e-mail cím** <mailto:e-mail cím>, illetve a **e-mail cím** <mailto:e-mail cím> e-mail címekre is a 2012.07.18-i levelével (M/10. melléklet első oldala).

Az ezt követő napon **WM** arról biztosította **EE**-t, hogy a szerződést aláírva és lepecsételve fogja megkapni (M/10. melléklet második oldala), melyre egyébként sor is került **WM** ígéretéhez híven, sőt, a felperesi jogelőd által alkalmazott bélyegzőlenyomat is rákerült a szerződés valamennyi oldalára.

A tanúk, mint a felperesi jogelőd társaság vezetői, sem ezen levélváltások során, sem azt követően nem vitatták a szerződés tartalmát, annak létrejöttét, holott az e-mail levélváltások során biztos és egyértelmű tudomást szereztek annak tartalmáról és annak a felperesi jogelőd részéről történt aláírásáról is.

Fontos körülmény, melyet az elsőfokú eljárásban meghallgatott tanúk vallomásai is megfelelően alátámasztottak, mely szerint a **WM** nevű személy eljárása és nyilatkozatai alapján az alperes okkal feltételezhette, hogy **WM** egyértelműen jogosultsággal rendelkezik a képviselt személy nevében jognyilatkozatot tenni, vagy rendelkezik azokkal a felhatalmazásokkal, melyek birtokában érvényes és hatályos jognyilatkozatokat tudott tenni.

A tanúk megerősítették, hogy arról nem tájékoztatták az alperest, hogy **WM** ne lenne jogosult joghatás kiváltására irányuló jognyilatkozatokat tenni, ellenben arról igen, hogy ő a közvetlen kapcsolattartó, akivel mindent tudnak intézni.

Álláspontja szerint helytelen, hogy az elsőfokú bíróság tényként kezelte, hogy **WM** nem volt jogosult aláírni az érintett szerződést, hiszen ez a tény csak a jelen eljárásban történt bizonyítást követően derült ki. A megállapodás létrejöttekor **WM** nyilatkozatai és a felperesi jogelőd ügyvezetőinek/tulajdonosainak magatartása is éppen azt igazolta, hogy a megállapodás tartalma elfogadásra került, annak aláírására cégszerűen került sor.

Mindezek alapján nem férhet kétség ahhoz, hogy az alperes által csatolt Disztribúciós Megállapodás a felek képviselői által aláírásra került, ekként az abban foglaltak szerint hatályba lépett. Ezt a körülményt az elsőfokú bíróság nem ismerte fel, nem értékelte, így ítélete alapjaiban helytelen. Miután a Disztribúciós Megállapodás létrejött, így az abban rögzített választottbírósági kikötésre tekintettel a jelen per megszüntetésének van helye.

Az alperes a 2018. május 10-én megtartott fellebbezési tárgyaláson előadta, hogy álláspontja szerint a látszaton alapuló képviselet szabályai **WM** esetében fennálltak. Úgy nyilatkozott az alperes, hogy azt az alperes sem tudja megállapítani, hogy 6/A/3. alatti szerződést ki írta alá a felperesi jogelőd részéről, hogy azt **WM** írta-e alá; azonban az tény, hogy **WM** a július 19-i e-mailjében azt közölte, hogy a szerződést aláírva, futárszolgálattal vissza fogják küldeni az alperesnek, s az alperes így kapta azt meg. Arra hivatkozott, hogy az alperes kellő körültekintéssel járt el; az előzetes levelezésekből úgy gondolta, hogy a felperesi jogelőd részéről egy képviselési joggal rendelkező személy írta alá a 6/A/3. alatti szerződést. Álláspontja szerint ellentmondásos az elsőfokú bíróság azon megállapítása, miszerint **WM** az egyes szállítási szerződések megkötésére jogosult volt, de a 6/A/3. alatti disztribúciós szerződés aláírására nem. A keresetlevél F/4. alatti mellékletét képező szerződés kapcsán előadta, hogy az egy blanketta szerződés, azt bárki letöltheti az Internetről, azon még a felek személye sincs kitöltve, azt az alperes nem írta alá, az egy létre nem jött szerződés, szemben a 6/A/3. alatti szerződéssel. Az alperes előadta, hogy már az elsőfokú eljárásban indítványozta, hogy a bíróság esetlegesen rendeljen el szakértői bizonyítást annak megállapítására, hogy a 6/A/3. alatti szerződést **WM** írta alá.

Az alperes a másodfokú eljárásban a 2018. június 22-én érkezett beadványában indítványozta írásszakértő kirendelését, azonban a szakértői díjelőleget nem helyezte letétbe.

Az alperes a 2018. augusztus 28-án megtartott másodfokú tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a szakértői díjat azért nem helyezte letétbe, mert nem emlékezett, hogy a tárgyalási jegyzőkönyvben ez szerepel, és várta, hogy részére a bíróság jegyzőkönyvet küld.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

A felperes a 2018. május 10-i fellebbezési tárgyaláson előadta, hogy a felperesi jogelőd futárszolgálat útján nem kapott szerződést; a 6/A/3. alatti szerződést a felperes az elsőfokú eljárásban látta először. Ezen a szerződésen ismeretlen az aláírás; nem tudja a felperes állítani, és nem is tett ilyen tényelőadást, hogy azon **WM** aláírása szerepelne. Hivatkozott arra, hogy az általa F/4. alatt csatolt szerződés alapján következett be az a hat megrendelés, amelyből az utolsó kettő nem került teljesítésre, s amelyek összegének visszakövetelése a per tárgya. Ez az egy szerződés kötött az alperes és a felperesi jogelőd között. Az F/4. alatti szerződés aláírásának ideje nem ismert, azt a felperesi jogelőd aláírva visszaküldte az alperesnek, aki azt aláírva soha nem küldte vissza.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét (a felperesi kereset részbeni (a 37.094,40 EURO kereseti és 20.923,64 EURO marasztalási tőkeösszeg 16.170,76 EURO különbözetét érintő) elutasítása) a Pp. 253. § (3) bekezdésére figyelemmel nem érintette; az elsőfokú bíróság ítéletét kizárólag az alperesi fellebbezéssel támadott körben bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság érdemi döntését a másodfokú bíróság teljes mértékben, ugyanakkor az általa kifejtett jogi indokokat csak részben osztotta.

Az elsőfokú bíróság nem tisztázta teljes körűen a felek nyilatkozatait és kérelmeit (alperesi ellenkérelem, s a felperes erre előadott védekezése), s részint erre figyelemmel a bizonyítandó tényekre, a bizonyítási kötelezettségre és teherre vonatkozó, a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti végeleges tájékoztatása (13. alszámú tárgyalási jegyzőkönyv, 2. oldal, második bekezdés) sem volt helytálló.

Az alperes érdemi védekezése kétirányú volt:

Az alperes egyrészt arra hivatkozott, hogy a felperesi jogelőd követelését nem kizárólag a felperesre, hanem egy perben nem álló harmadik személyre is engedményezte, ezért a teljes felperesi követelés nem érvényesíthető.

Ebben a körben az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást; a felperesnek kizárólag a perben nem álló harmadik személy részére történt részengedményezéssel csökkentett összeget ítélte meg. A másodfokú bíróság e körben csupán utal az elsőfokú bíróság által helytállóan kifejtett indokokra.

Másrészt az alperes azt adta elő, hogy közte és a felperesi jogelőd között létrejött az alperes által 6/A/3. alatt csatolt disztibúciós szerződés, amelyet a felperesi jogelőd megszegett, amelynek következményeként az alperes ezt a szerződést felmondta, s az alperesnek a felperesi jogelőddel szemben ezen szerződésszegés miatt a szerződés alapján kártérítési igénye keletkezett, amely alperesi igény kioltotta a felperes perbeli követelését [amely felperesi követelés az alperes és a felperesi jogelőd között szóban, illetve elektronikus levélváltás útján létrejött szállítási szerződések részbeni alperesi nem teljesítéséből eredt].

Ezen utóbbi alperesi hivatkozások ugyan pontos jogszabályi hivatkozások nélkül kerültek előterjesztésre, ugyanakkor a másodfokú bíróság azokat a Pp. 3. § (2) bekezdésének második mondata értelmében tartalmuk szerint vette figyelembe, amely alapján az alperesi hivatkozások tartalmilag a Ptk. 296. §-a szerinti anyagi jogi beszámításnak minősültek.

Az alperes ezen hivatkozására a felperes védekezése körében előadta, hogy a 6/A/3. alatti szerződésen képviselőként feltüntetett **WM** nem volt jogosult a felperesi jogelőd képviselőtére, illetőleg a 8. számú beadványában és a 13. alszámú tárgyalási jegyzőkönyvben arra hivatkozott, illetőleg utalt, hogy az sem bizonyos, hogy a 6/A/3. alatti szerződést egyáltalán **WM** írta-e alá (az „alíráások már önmagukkal sem mutatnak semmilyen hasonlóságot” (8. alszámú beadvány, 1. oldal, alulról 5. bekezdés), illetve „hogy ezt ténylegesen ő írta-e alá” (13. alszámú jegyzőkönyv, 1. oldal, utolsó bekezdés)).

Az elsőfokú bíróság azonban a fenti felperesi nyilatkozatok ellenére nem tisztázta teljes körűen, hogy mi a felperes konkrét, pontos tényállítása, védekezése ebben a körben; azt állítja-e a felperes, hogy a 6/A/3. alatti szerződésen nem **WM** aláírása szerepel, illetőleg vitatja-e határozottan, hogy az ott szereplő aláírások **WM**-től származnak.

A felperesi hivatkozások tisztázásának hiányából eredően az elsőfokú bíróság tévesen változtatta meg a 13. alszámú jegyzőkönyvben a 9. alszámú jegyzőkönyvben még helytállóan szereplő Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti bizonyítási tájékoztatást, amely szerint annak bizonyítása, hogy a felek között a [6/A/3. alatti] szerződés az alperes által állított tartalommal írásban jött létre, szakértői kompetenciába tartozik, s a bizonyítás sikertelenségének jogkövetkezménye e körben az alperest terheli (9. alszámú jegyzőkönyv, 2. oldal, 6-7. bekezdés), s fogalmazott úgy, hogy az a körülmény, miszerint a felek között a [6/A/3. alatti] szerződés az alperes által állított tartalommal írásban jött létre, nem tartozik szakértői kompetenciába (13. alszámú jegyzőkönyv, 2. oldal, 2. bekezdés).

A másodfokú bíróság a 2018. május 10-én megtartott fellebbezési tárgyaláson pótolta az elsőfokú eljárás ezen hiányosságait, s nyilatkoztatta a felperest, aki előadta, hogy a 6/A/3. alatti szerződésen a felperesi jogelőd részéről szereplő aláírás ismeretlen, azok minden oldalon különbözőek, s ezért nem tudja állítani a felperes, hogy az **WM** aláírása lenne-e, illetve, hogy kinek az aláírása (4.Gf. 75.070/2018/5. számú tárgyalási jegyzőkönyv, 2. oldal utolsó és 3. oldal első bekezdése).

Az aláírás **WM**-től való származásának felperesi vitatására figyelemmel a másodfokú bíróság tájékoztatta a tárgyaláson jelenlévő alperest, hogy fenntartja és megismétli az elsőfokú bíróság által a 9. alszámú jegyzőkönyvben az alperes részére adott Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatást, miszerint az alperest terheli azon tényállítása bizonyítása, hogy a 2012. június 18-i szerződést, amelyet 6/A/3. alatt csatolt, a felperes nevében a látszaton alapuló képviselőként eljáró **WM** írta alá, amelynek megítélése szakkérdés (4.Gf. 75.070/2018/5. számú tárgyalási jegyzőkönyv, 3. oldal, 5. bekezdés).

A másodfokú bíróság az 5. alszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével kötelezte az alperest, hogy a fenti tájékoztatásnak megfelelően 30 napon belül nyilatkozzon, hogy indítványozza-e szakértői bizonyítás elrendelését, s amennyiben igen, úgy ezen határidőn belül helyezzen elnöki letétbe a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál 400.000,- forintot szakértői díjelőlegként (4.Gf. 75.070/2018/5. számú tárgyalási jegyzőkönyv, 4. oldal, alulról az 5. bekezdés).

A másodfokú bíróság tájékoztatta a peres feleket, hogy amennyiben a fenti határidőn belül nem nyilatkoznak, illetve bizonyítékot, bizonyítási indítványt nem terjesztenek elő, úgy a bíróság a Pp. 141. § (6) bekezdése alapján az eddig rendelkezésre álló adatok alapján határoz (4.Gf. 75.070/2018/5. számú tárgyalási jegyzőkönyv, 4. oldal, alulról a 3. bekezdés).

Ezt követően az alperes, a részére megszabott 30 napos határidőn túl, a 2018. június 22-én érkezett 7. alszámú beadványában úgy nyilatkozott, hogy indítványozza írásszakértő kirendelését,

ugyanakkor a szakértői díjelölget nem helyezte letétbe. E körben úgy nyilatkozott, hogy mivel tárgyalási jegyzőkönyv még nem áll az alperes rendelkezésére, kéri a másodfokú bíróságot, hogy a szakértői díjelölget pontos összegének megjelölése mellett hívja fel az alperest annak megfizetésére.

Az alperes a 2018. augusztus 28-án megtartott fellebbezési tárgyaláson bírói kérdésre akként nyilatkozott, hogy azért nem helyezte letétbe a szakértői díjat, mert nem emlékezett pontosan, hogy a jegyzőkönyvben az szerepel, és várta, hogy a bíróság jegyzőkönyvet küld részére (4.Gf. 75.070/2018/11. számú tárgyalási jegyzőkönyv, 2. oldal, 1. bekezdés).

A szakértői díjelölget letétbe helyezésének elmaradása kapcsán a másodfokú bíróság az alábbiakat rögzíti:

A 2018. május 10-i fellebbezési tárgyaláson az alperes jogi képviselője jelen volt. A tárgyaláson kihirdetett végzés tartalmazta a szakértői díjelölget letétbe helyezésére irányuló felhívást, annak határidejével (30 nap) és pontos összegével (400.000,- forint), miként a letétbe helyezés elmaradásának jogkövetkezményeit is (a rendelkezésre álló adatok alapján történő döntés, figyelemmel a Pp. 141. § (6) bekezdésére).

A tárgyaláson kihirdetett fenti végzést, illetőleg a végzést tartalmazó jegyzőkönyvet a Pp. 219. § (1) bekezdés b) és c) pontja értelmében kézbesítés útján nem kellett közölni az alperessel, hiszen a tárgyalásra szabályszerűen idézésére került és azon meg is jelent.

(Csupán megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az alperes a jegyzőkönyv tájékoztatásul történő elektronikus úton való megküldését sem a tárgyaláson, sem azt követően nem kérte.)

Tekintettel arra, hogy az alperes a szakértői díjelölget letétbe helyezési kötelezettségének felhívás ellenére sem a megszabott 30 napos határidőben, sem azt követően nem tett eleget, a másodfokú bíróság az igazságügyi írásszakértő kirendelésére vonatkozó alperesi indítványt mellőzni volt köteles, figyelemmel a Pp. 3. § (4) bekezdésére, s a Pp. 141. § (6) bekezdését követve a rendelkezésre álló adatok alapján hozta meg határozatát.

A másodfokú bíróság szem előtt tartotta a Kúria 1/2014. (VI.30.) PK véleményét, amelynek 6. pontja szerint a tájékoztatási kötelezettség megsértése esetén - a hatályon kívül helyezés alkalmazásáról való döntést megelőzően - a másodfokú bíróságnak törvényben előírt kötelezettsége, hogy a hiányzó tájékoztatást az arra jogosultnak megadja, majd azzal kapcsolatban nyilatkozattételre hívja őt fel. Amennyiben a fél nem nyilatkozik, illetve a szükséges bizonyítási indítványt nem terjeszti elő, vagy a bizonyítás költségeinek előlegezésére nem hajlandó, a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a rendelkezésére álló adatok alapján érdemben bírálja felül.

Mivel tehát a felperes vitatta azt a tényt, hogy az alperes által védekezése körében (anyagi jogi beszámítás) hivatkozott 6/A/3. alatti szerződést a felperesi jogelőd képviselőjére jogosult személy, illetve, hogy az alperes által hivatkozott WM írta alá, az alperesnek a látszaton alapuló képviselőre irányuló hivatkozása körében először azt kellett volna bizonyítania, hogy a szerződést WM írta alá, amely írásszakértői kompetenciába tartozó kérdés.

A bizonyításra kötelezett fél e körben az alperes volt, figyelemmel a Pp. 197. § (1) bekezdésére.

Az alperes ugyanakkor a fentebb kifejtettek szerint a szakértői díjelölget a részére biztosított határidőn belül, és azt követően sem helyezte letétbe, ekként az írásszakértői bizonyítás hiányában az aláírás WM-ől való származása nem volt megállapítható.

Ekként az alperes azt a hivatkozását sem tudta bizonyítani, hogy a 6/A/3. alatti szerződést **WM** írta alá.

Erre figyelemmel annak a kérdésnek a vizsgálata, hogy **WM** esetében a felperesi jogelőd látszaton alapuló képviseleti joga fennállt-e, értelemszerűen fel sem merülhetett.

Az alperes tehát a 6/A/3. alatti szerződés érvényes létrejöttét nem tudta bizonyítani, amely bizonyítás sikertelenségének jogkövetkezményei a Pp. 3. § (3) bekezdésének második mondata alapján az alperest terhelték, mint ebben a körben bizonyításra kötelezett felet.

Az alperes a felperesi követeléssel szembeni védekezése (a részengedményezésen túlmenően) azon alapult, hogy a felperesi követeléssel szemben a 6/A/3. alatti szerződés alapján anyagi jogi beszámítással élt, amely a felperesi követelést kioltotta. Egyéb vitatást a felperesi követeléssel szemben az alperes nem terjesztett elő.

Mivel azonban a 6/A/3. alatti szerződés érvényes létrejöttét az arra hivatkozó alperes nem tudta bizonyítani, ezért a felperesi követelés alapos volt, az elsőfokú bíróság által megítélt részében.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét - annak nem fellebbezett részét a Pp. 253. § (3) bekezdését követve nem érintve, - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - a fentebb kifejtett eltérő indokolással - helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a másodfokú eljárásban teljes mértékben pernyertes felperes másodfokú perköltségéről a Pp. 75. § (1)-(2) és a Pp. 78. § (1) bekezdésének főszabálya alapján határozott. A felperesi 205.410,- forintos ügyvédi munkadíj a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (Rendelet) 3. § (2) bekezdésének a.) pontja, illetőleg a 3. § (5) bekezdése alapján került megállapításra, a 4/A. § alapján ÁFÁ-val növelt mértékben, figyelemmel 20.923,64 EURO összegű, 6.469.590,- forintos másodfokú pertárgyértékre (6.469.590,- forint 2,5%-a + ÁFA).

A sikertelenül fellebbező alperes által az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján lerótt fellebbezési illeték az alperes terhén marad.

Budapest, 2018. augusztus 28.

. Beró Katalin s.k.
a tanács elnöke

. Mohácsy Gábor s.k. . Kéri Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

bíró